

Den generelle statistiske informasjonsmodellen (The Generic Statistical Information Model - GSIM)

En kort introduksjon

For å produsere offisiell statistikk, trengs ulike prosesser som beskrevet i virksomhetsmodellen (Generic Statistical Business Process Model - GSBPM). I tillegg til selve prosessene har vi også informasjonen som flyter mellom dem (data, metadata, regler, parametre etc.) GSIM prøver å beskrive disse informasjonsobjektene på en omforent (harmonisert) måte.

Høynivågruppen for modernisering av statistikkproduksjon og -tjenester (The High-Level Group for Modernisation of Statistical Production and Services) har pekt på GSBPM og GSIM som nøkkelstandarder i moderniseringen av offisiell statistikk. Målet for standardene er å skape en felles terminologi slik at kommunikasjon vedrørende statistikkproduksjonen kan forbedres, både innen og mellom organisasjoner. Dette vil igjen muliggjøre samarbeid og utveksling av god praksis, noe som vil gi bedre effektivitet.

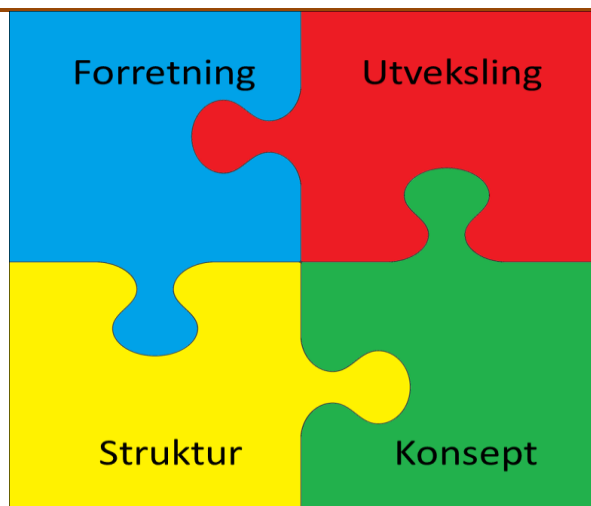
Hva er GSIM?

1. GSIM er et referanserammeverk med internasjonalt omforente definisjoner, egenskaper (attributter) og sammenhenger (relasjoner) som beskriver de ulike informasjonstyper som brukes i produksjonen av offisiell statistikk (informasjonsobjektene). Dette rammeverket muliggjør generelle beskrivelser av definisjoner, forvaltning og bruk av data og metadata i produksjonsprosessen.
2. GSIM gir et felles språk for å beskrive informasjon som støtter hele statistikkproduksjonsprosessen, fra identifisering av brukerbehov til formidling av statistikkprodukter.
3. Relevante dataforvaltnings- og datautvekslingsstandarder som DDI og SDMX er tatt i betraktning under utviklingen av GSIM, men GSIM er ikke direkte knyttet til disse eller noen spesifikk teknologi.

GSIM er verken en programvare eller en IT-standard. Den er en strategisk tilnærming, og en ny måte å tenke på. Den er designet for å samle statistikere, metodespesialister og IT-spesialister for å modernisere og effektivisere produksjonen av offisiell statistikk.

Hva er et informasjonsobjekt?

GSIM er en modell for objekter som inneholder informasjon om verden rundt oss ("informasjonsobjekter"). Data og metadata (som klassifikasjoner) er eksempler på dette, likeledes regler og parametre som brukes i produksjonsprosessene (for eksempel regler for dataeditering). GSIM inneholder omtrent 110 informasjonsobjekter. Disse er gruppert i fire grove kategorier, og forklares mer detaljert i den tekniske dokumentasjonen.

Hva er fordelene ved å bruke GSIM?

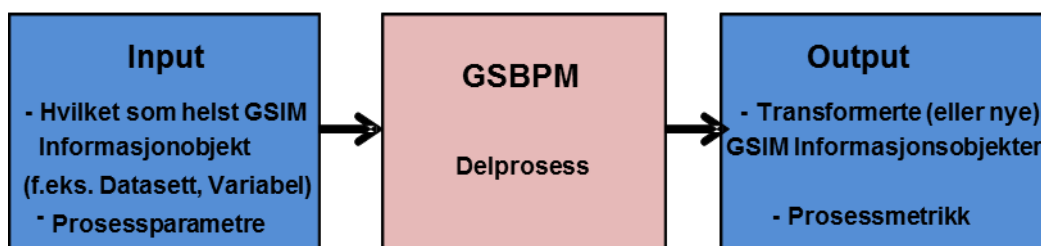
GSIM tilbyr en samling standardiserte og konsistent beskrevne informasjonsobjekter som er input og output i design og produksjon av statistikk. Ved å definere objekter som er felles for all statistikkproduksjon, uansett temaområde, gir GSIM statistiske organisasjoner mulighet til å tenke nytt om hvordan virksomheten kan organiseres mer effektivt.

GSIM kan brukes til å:

1. Forbedre kommunikasjonen mellom ulike disipliner som er involvert i statistikkproduksjonen, innen og mellom statistiske organisasjoner og mellom brukere og produsenter av offisiell statistikk.
2. Skape stordriftsfordeler ved å muliggjøre mer samarbeid innen og mellom organisasjoner, spesielt ved gjenbruk av informasjon, metoder og teknologi.
3. Muliggjøre mer automatisering i den statistiske produksjonsprosessen, og dermed øke effektiviteten og redusere kostnadene.
4. Gi grunnlag for fleksibilitet og innovasjon, inkludert støtte til å utvikle nye statistiske produkter og ta i bruk nye typer av statistiske datakilder.
5. Øke stabens kapabilitet ved å tilby GSIM som et pedagogisk verktøy som gir en enkel og forståelig oversikt over komplisert informasjon, inkludert klare definisjoner.
6. Validere eksisterende informasjonssystemer og sammenlikne med beste praksis i andre organisasjoner.

Hva er sammenhengen mellom GSIM og GSBPM?

GSIM og GSBPM er komplementære modeller for produksjon og forvaltning av statistisk informasjon. GSBPM modellerer den statistiske produksjonsprosessen og identifiserer aktiviteter som utføres av produsenter av offisiell statistikk, og som resulterer i et "informasjonsprodukt". Disse aktivitetene brytes så ned i delprosesser, som for eksempel "Kontrollere på makronivå" og "Imputere for partielt frafall". GSIM modellerer informasjonen som flyter mellom disse delprosessene.

En får større verdi av begge modellene dersom de anvendes sammen. Likevel, på samme måte som GSBPM inntil nå har vært brukt uten GSIM, kan GSIM brukes uten GSBPM, eller en organisasjonstilpasset modell avledet fra GSBPM, selv om dette ikke er ideelt.

Hvor kan jeg finne ytterligere informasjon?

For å kommunisere effektivt med alle brukere, er GSIM-dokumentasjonen strukturert i ulike nivåer. Dette dokumentet utgjør det øverste nivået, og er ment å gi en kort oversikt for ledere og statistikkprodusenter. Et mer detaljert notat gir ytterligere informasjon, men det er fortsatt beregnet på statistikere generelt. Det mest detaljerte nivået, "spesifikasjonsnivået", gir informasjon som trengs av spesialister som skal implementere GSIM. Elektroniske versjoner av alle dokumentasjonsnivåene finnes på:

<http://www1.unece.org/stat/platform/display/gsim/Generic+Statistical+Information+Model>